

Bohinjske novice

GLASILO OBČINE BOHINJ

LETO XXIV 2. APRIL 2021 ŠTEVILKA 4

Onesnaževanje in problematika odlaganja smeti v naravno okolje ter obvestilo o čistilni akciji
(na 6. strani)

5

AKTUALNO

Imate v lasti objekt registrirane kulturne dediščine?

9

TURIZEM

Podjetje Alpinia napoveduje odprtje hotela Bohinj že to poletje

10

IZ NAŠIH KRAJEV

Zavod sv. Martina: pomoč na domu

18

KULTURA

Novosti v knjižnici za mlade bralce

20

ZA KONEC

Sprejem bohinjskih biatlonk

Foto: Saša Erjavec

Onesnaževanje in problematika odlaganja smeti v naravno okolje ter obvestilo o čistilni akciji

Nataša Fujs, občinska uprava Občine Bohinj

Zima se iz dneva v dan oddaljuje, snežna odeja izginja in po dolini ter sončnih legah se že odkrivajo travniki, pašniki, zelenice in sprehajalne poti. Rastline so šele začele poganjati, po večini še niso ozelenele, narava se šele prebuja. Zato lahko v teh dneh opazujemo, kako velik vpliv ima človek v naravnem okolju. Predvsem ob cestah in sprehajalnih poteh nas lahko preseneti pogled na občestni prostor, bližnje grmičevje ali dolinice ob poti. Ponekod polna smeti, odvrženih odpadkov, iztrebkov, plastike in drugih umetnih materialov.

Prebivalci Bohinja (upam, da večina) smo lahko ponosni na kraj, v katerem živimo. Ponašamo se z neokrnjeno naravo, uživamo v naravnih danostih, ki nam jih Bohinj ponuja – gozdovi, vodni viri, gorovja; tudi mali dragulji, ki so vsakemu svoji in drugačni: rastlinska pestrost, urejeni vrtovi, bogate njive, vonj sveže pokošene trave, skriti kotički, stara markantna drevesa, manjši slapovi, jame in še in še bi se našlo.

Kljub dobremu odnosu Bohinjcev do naše zemlje in našega bogastva se lahko zamislimo nad slabimi ravnanji, ki se godijo v našem kraju. Posamezniki, ki takih danosti včasih ne prepoznajo in jih ne cenijo, brezbrizno v naravo vržejo smeti. Taki pogledi nam niso neznanca. Vsi lahko opazamo, da se kljub vsej informiranosti in ozaveščenju o pravilnem odlaganju odpadkov, recikliranju odpadkov v gospodinjstvih (biološki odpadki, embalaža, steklo ...) še vedno dogaja metanje smeti v naravo, ki ne pritiče našemu kraju in razviti ter civilizirani družbi!

Skozi Sotesko ob cesti večje količine pločevink piva, cigaretnih skatlic, lončkov za kavo ... Ob sprehajalnih poteh papirčki čokolad, plastenke pihače, piva, rokavice, maske, da ne govorim o polnih vrečkah smeti, odloženih v naravno okolje. Ne predstavljam si, kakšne misli se po glavi motajo posameznikom, ki pustijo polno vrečko smeti ob cesti na planine? Ob sprehajalni poti pri jezeru? Ob izhodiščni poti do slapu? (Za seznanitev: služba za odvoz odpadkov prazni za to namenjene koše in eko otoke, kar pomeni, da odlaganje vrečk s smetmi ob cesti ali sprehajalno pot ni ustrezen način!)

Foto: Nataša Fujs

Tuj nam ni niti pogled na številne vrečke s pasjimi iztrebki, skrite za bližnjim grmičevjem, ali pa plastika od bal na obrežni vegetaciji, vrečke za sadije, odpadne zaščitne maske in rokavice, kosi plastike od rož, posod in še bi lahko naštevali. Pasji iztrebki, pločevina in drugi ostri kosi imajo negativne posledice tudi na pašne živali, pri kravah lahko povzročijo bolezni, poškodbe, celo pogin. Tudi ob našem Bohinjskem jezeru so taki pogledi v tem času žal prepogosti. Opažamo, da se obiskovalci in sprehajalci pogosto ne zavedajo, da je **smeti treba odnesti s seboj**, tako kot to pravilo velja v hribih, velja tudi na sprehajalnih poteh: smeti odnesem s seboj ali pa vsaj do najbližjega koša.

V času epidemije smo marsikateri Bohinj doživljali drugače – manj obljudeno, manj prometno, izven poletne sezone manj gneče na sprehajalnih poteh, v korita, do slapu in podobno. A kljub temu se količina smeti v primerjavi s preteklimi leti na videz ni zmanjšala. Torej lahko del odgovornosti za to nosimo tudi Bohinjci sami. Z opozorili kršiteljev, ozaveščanjem otrok in privzganjanjem navad do odlaganja odpadkov in

odnosa do naše okolice lahko prispevamo veliko k spremembi navad posameznikov. Vsako onesnaževanje, pa naj bo to neustrezno odlaganje odpadkov ali pa druge oblike onesnaževanja, ima lahko posledice tako za lokalno okolje kot tudi na globalni ravni.

Treba se je zavedati, da naše vode, zrak, travniki in gozdovi niso brez cene. Te dobrine niso brezplačne, ceno kot posledico odnosa do narave bomo nosili vsi mi in naši zanamci. Boljši bo naš odnos do narave, več korakov bomo naredili proti onesnaženju, proti degradaciji prostora, uničevanju ekosistemov, manjšanju biotske pestrosti in proti podnebnim spremembam, manjšo ceno bodo plačali naši potomci.

Čistilna akcija

V preteklih letih smo Občina Bohinj in Turistično društvo Bohinj ter Turizem Bohinj z Zelenim vikendom organizirali vsakoletno čistilno akcijo »Prijatelji, očistimo Bohinj«. V preteklih letih se je organizirani čistilni akciji pridružil veliko število bohinjskih društev in posameznikov, nabralo se nas je tudi okoli 500 udeležencev. Žal pa se nam izvedba take čistilne akcije zaradi letošnjih razmer z epidemijo koronavirusa vse bolj oddaljuje. Kot lahko spremljamo situacijo, razmere stagnirajo oziroma se v času pisanja tega prispevka še nekoliko slabšajo, zato smo se odločili za preložitev organizirane čistilne akcije na prvi možni razpoložljivi čas, ko bodo razmere to dopuščale.

Kljub temu, da zaenkrat še ne vemo, kdaj in kako bomo čistilno akcijo izpeljali, vemo pa, da se potrebe s stanjem v okolju kažejo, želimo apelirati na vse občane, ki želijo pripomoči k izboljšanju stanja v naši naravi, da se na svoje sprehode sami ali v krogu družinskih članov odpravite z vrečko v roki in sproti pobereite kakšen odpadek. Tudi z malimi akcijami bi lahko skupno dosegli, da bo naša okolica urejena. ●

Tris, prvi ris, je prišel na Gorenjsko

Projektna skupina LIFE Lynx

Trisa so s samotajnimi sanmi pripeljali v prilagoditveno oboro na Pokljuki. Avtor: Aleš Zdešar, TNP

V začetku marca so v prilagoditveno oboro na Pokljuki pripeljali prvega risa, ki bo izpuščen na Gorenjskem. Ime za risa, ki so ga pripeljali iz Romunije, so izbirali učenci Skupnosti šol Biosferne-ga območja Julijske Alpe in so ga poimenovali Tris (triglavski ris).

Triglavski narodni park je edini narodni park v Sloveniji in spada med najstarejše parke v Evropi. Ob letošnjem praznovanju 40-letnice zakonske razglasitve parka bo prejel prav posebno darilo. V začetku marca je bil v okviru projekta LIFE Lynx na območje Triglavskega narodnega parka pripeljan prvi izmed vsaj petih risov, ki bodo doseljeni na Gorenjsko. Pred izpustom v naravo bo ris v prilagoditveni obori nekaj tednov spoznaval svoje novo okolje. V tem času je pomembno, da risa ne vznemirjamo, saj gre za divjo žival, ki je zelo plašna. Lokacija obore ni javno znana, ljudi pa prosimo, da se ji ne približujejo. Okolico obore nadzorujejo tudi s kamerami in s pomočjo nadzornikov parka ter inšpektorji.

Ris je v Sloveniji avtohtona živalska vrsta, ki je po naselitvi leta 1973 prišel tudi na območje Triglavskega narodnega parka. Prvič je bil na tem območju zasleden januarja 1986 v Trenti. Opažene so bile predvsem posamezne živali ali posredni znaki njihove prisotnosti (npr. sledi) v različnih predelih parka. Po podatkih Javnega zavoda Triglav-

Tris v prilagoditveni obori, foto: Miha Krofel, LIFE Lynx

Kolaž umetniških del Ohranimo risa. Avtor: TNP

ski narodni park je bil ris največkrat opažen zlasti na širšem območju Trente, na Pokljuki in v Bohinju. Zadnji podatek o dejansko opaženi živali v Triglavskem narodnem parku pa je iz februarja 2018 iz doline Radovne.

Vsak od doseljenih risov dobi tudi ime, tokrat so ga izbrali učenci skupnosti šol, ki povezuje več kot 7000 učencev iz 39 osnovnih šol z Gorenjske in severne Primorske. Predlaganih je bilo več kot 120 imen, izmed katerih je nato strokovna komisija, ki so jo sestavljali hokejist in ambasador projekta LIFE Lynx Anže Kopitar, igralec Nik Škrlec, koordinatorka projekta LIFE Naturaviva Maja Opalički Slabe, Miha Marolt iz Javnega zavoda Triglavski narodni park in ambasadorica Biosfernega območja Julijske Alpe Polona Kenda, izbrala 10 imen, povezanih z gozdom, Alpami oziroma gorami, risi in lokalno specifičnimi imeni. V prvem tednu marca so učenci iz 20 različnih šol ponovno glasovali in med imeni Trin, Julijan, Tris, Julij, Kugy, Alpi, Brin, Blisk, Anže, Rožle izbrali zmagovalca – Tris.

Medtem ko se ris prilagaja na svoje novo okolje, si lahko obiskovalci Triglavskega narodnega parka ogledajo umetniško razstavo o risu, ki je nastala v okviru likovne kolonije z naslovom Ohranimo risa, ki z močnimi in barvitimi podobami prinaša svojevrsten uvid v skrivni svet naše največje divje mačke. Bolj kot besede nam namreč lahko risa približa njegova slikana ali risana podoba. Svoja dela na razstavi predstavljajo: Karmen Bajec, Franc Bešter, Brut Carniollus, Barbara Demšar, Petra Draškovič Pelc, Andreja Pogačar, Brigita Požegar Mulej, Andreja Srna in Alenka Ana Stante.

Vabljeni k ogledu v Infocentru Triglavsko roža Bled, še do 11. aprila 2021, vsak dan med 10. in 14. uro.

V okviru projekta LIFE Lynx so za rešitev Dinarsko-JV alpske populacije risa pred izumrtjem do sedaj v naravo izpustili sedem risov; tri na Hrvaškem in štiri v Sloveniji. Do konca projekta bodo v populacijo vključili štirinajst živali. Prvi izpuščeni ris v Sloveniji – Goru je imel z domačo risinjo Tejo že dve legli potomcev.

V letošnjem letu so v Romuniji in na Slovaškem ujeli pet risov za preselitev. Več informacij o projektu najdete na www.lifelynx.eu in lynx.eu@gmail.com.

Na spletni strani Občine Bohinj je v novici na voljo tudi povezava za ogled videoposnetka prihoda prvega risa na Gorenjsko. ●

Uspešno premagajmo strah in strahove

Urška Luks, Razvojna agencija Zgornje Gorenjske

Obdobje epidemije je velik pečat pustilo tudi na duševnem zdravju ljudi. V prihodnje je zato pričakovati še večje potrebe in s tem povpraševanje po tovrstnih storitvah.

Pomena duševnega zdravja se na Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske zavedamo že precej časa. Že leta 2015 smo začeli z izvedbo projekta ANIMA SANA, katerega poudarek je prav na izboljšanju preventivnih storitev na področju duševnega zdravja ter skrbi za boljšo splošno ozaveščenost družbe na tem področju. Projekt v zadnjih letih poteka ob financiranju občin Bled, Bohinj, Gorje, Jesenice, Kranjska Gora, Radovljica in Žirovnica.

V ponedeljek, 12. aprila 2021, bomo ob 18. uri v sklopu navedenega projekta organizirali brezplačni spletni seminar z naslovom Premagajmo strah in strahove.

Strah je eno od osnovnih čustev in ga doživljamo vsi ljudje. Le malo drugih čustev ima takšen vpliv tako na naše obnašanje, počutje kot tudi razmišljanje. Skozi življenje se srečujemo z različnimi strahovi. Včasih smo prestrašeni že zaradi naših negativnih pričakovanj o dogodkih, ki se sploh še niso zgodili. V času, v katerem se nahajamo, je soočanje z različnimi strahovi še toliko bolj pogosto.

V sklopu seminarja bomo zato spoznavali, kaj strah je, kakšna je njegova funkcija, kdaj se pojavlja v našem življenju ter kako z njim ravnati oziroma se z njim spopasti. Skupaj bomo preokvirili pomen strahu in se naučili, kako se otresti blokad, ki si jih največkrat ustvarjamo sami. Naučili se bomo na strah gledati z vidika, ki nam v življenju služi, ne z vidika, ki nas zastrašuje in paralizira. Seminar bo obogaten tudi z nekaj tehnikami, s katerimi se lahko otresemo strahu. Primeren bo za vse, ki želite razumeti izvor strahu pri sebi in ga obvladati s svojim razumevanjem, spoznati tehnike in vaje za zmanjševanje strahu oz. sprejemanje le-tega, ter vse, ki potrebujete sprostitev po napornem dnevu oz. prvi korak k temu, da se otresete strahov. Svoja znanja in izkušnje bo z nami delila Martina Medved, zakonska in družinska terapevtka.

Vse zainteresirane vabimo k prijavi na elektronski naslov urska.luks@ragor.si. ●

PROJEKT ANIMA SANA

**BREZPLAČNI
SPLETNI SEMINAR**

**PREMAGAJMO
STRAH IN
STRAHOVE**

**PONEDELJEK,
12. APRIL 2021,
OB 18.00**

Otresite se blokad in se naučite na strah gledati z vidika, ki nam v življenju lahko služi, in ne z vidika, ki nas zastrašuje in paralizira. Spoznajte tehnike, s katerimi se strahu lahko otresete.

IZVEDBA:
Martina Medved, mag. zak. in druž. štud. in zakonska in družinska terapevtka

PRIJAVE IN DODATNE INFORMACIJE:
Razvojna agencija Zgornje Gorenjske
urska.luks@ragor.si

Projekt ANIMA SANA je sofinanciran s strani Občin Bled, Bohinj, Gorje, Jesenice, Kranjska Gora, Radovljica in Žirovnica.